

משפטים

כדי שבט תשפ"ה

גליון מס' 466

אפריון שלמה

המרכז הרוחני

לע"נ משה בן רחמה לע"נ אלברט אברהם בן חנה
לע"נ מרים בת אסתר לרפואת אבלין בת גורגיה
לרפואת שלמה בן מרים הי"ו

מים אחרונים

ידוע שהגנרל אלנבי נחל כישלונות במלחמת העולם הראשונה, ולכן נשלח ע"י הבריטים לנהל את החזית המזרחית... מול הטורקים! כשהוא הגיע לאזור, המטרה הייתה לכבוש את ירושלים... אבל הקרבות שהתנהלו מול הטורקים היו מתישים וגבו מחירים גבוהים של רבבות בריטים. אלנבי שם לב שהגורם העיקרי לכך הוא המסירות נפש שיש לטורקים... הערבוצים הללו נלחמים עד טיפת הדם האחרונה. גם אם טורקי יקלע למצב בו הוא ניצב לבדו מול 4 חיילים בריטים, הוא לא ירים ידיים ויכנע... הוא ילחם עד למוות. הוא החליט שהוא חייב לפצח את הסוד של הטורקים, והורה לחייליו לקחת בשבי שני חיילים טורקים ויהי מה. הוא ניסה לחקור אותם אבל הוא ראה שהם מבוהלים מדי... הוא נתן להם לישון, האכיל אותם, ובבוקר הוא החל לחקור אותם... הוא גילה שהם לא כ"כ נאמנים למולדת, וגם לא חשודים על אהבת יתר לסולטן... גם לא למפקדים בשטח... אז למה הם נלחמים כך? "מה זאת אומרת? אם אני לא אהרוג אותך אתה תהרוג אותי!". "אבל אתם לא מעדיפים להילקח בשבי ולחיות?", שאל אלנבי. השיבו השבויים: "לחיות? אתה עושה צחוק? אנחנו יודעים שאחרי החקירה אתה תוציא אותנו להורג...".

מה התברר? שמאחר והטורקים הורגים את כל השבויים שלהם אחרי החקירות, כי אין להם צורך בהם יותר, ממילא הם חשבו שכך נוהגים גם הבריטים. ומאחר ואין טעם ליפול בשבי הבריטי, עדיף כבר למות בקרב המלחמה... מיד ציוה אלנבי לאנשיו להכין מחנה ריכוז ולהשיג לו 2,000 שבויים טורקים, משימה בכלל לא פשוטה לערבוצים המתאבדים... זה עלה לו בחיי כמה אלפי חיילים בריטיים, אך המשימה הושגה. הוא נתן להם מיטות ושמיכות, הכין להם אוכל טוב, ועשה להם נופש כמעט כמו שישראל עושה היום לכל הטרוריסטים בכלא... לאחר כחודשיים הוא ציווה לשחרר את כולם!

מפקדי השטח היו בטוחים שהוא כבר השתגע, וחשבו לפנות לממלכה הבריטית, אך הוא הרגיע אותם ואמר להם שבעוד כשבוע הם יבצעו תקיפה נועזת, והוא בטוח כי יראו את התוצאות... ואכן, כל שבוי כזה ששוחרר הגיע חזרה לפלוגה שלו, וסיפר לכל החבריה איזה כיף בשבי הבריטי... ישנים טוב, אוכלים טוב וכל היום משחקים שש-בש... הרבה יותר כיף משדה המלחמה... לאחר שבוע אלנבי ביצע תקיפת פתע על הטורקים והללו נכנעו בקלות והרימו ידיים מבלי אפילו לשאוף להילחם במחיר חייהם... "והגישו אדוניו אל הדלת או אל המזוזה, ורצע אדונו את אוזנו במרצע ועבדו לעולם".

יהודי צריך לחפש מה מזוין את היצר הרע שלו ובאיזו דלת הוא אוהב להיכנס... לאחר מכן צריך רק לרצות אותו ולשחד אותו בקצת 'מים אחרונים' וללחוש לו באוזן שיהיה לו משתלם להפסיק להילחם. ואז... ועבדו לעולם!

תצמיח!

"מדבר שקר תרחק".

פעם אחת שאל השרף מקוצק את בעל חידושי הר"ם על הפסוק "אמת מארץ תצמוח", מה צריך לזרוע בארץ כדי שתצמוח מזה האמת?

ענה לו הר"ם: אם קוברים את השקר עמוק עמוק באדמה, ממילא עולה וצומחת לה האמת!

ר' צבי וינמן היתה דירת חדר וחצי ריקה בשכונת בית וגן... הוא רצה למכור את הדירה, ולאחר התייעצות עם עורכי דין הם המליצו לו להצהיר כי הדירה בתפוסה וכי מתגוררים בה אנשים. וזאת משום שעל דירה ריקה היה מס רכוש רב יותר מאשר על דירה מלאה.

ר' צבי קצת חשש לשקר ושאל את עורכי הדין: "אבל מה יהיה אם יתפסו אותי?".

אמרו לו עו"ד: רוב מוחלט של המוכרים דירה ריקה מצהירים שהיא תפוסה, אין סיכוי שהם ידעו שהיא עמדה ריקה וגם לא שמענו אף פעם שתפסו מישהו... ממש 'מנהג המדינה'! טוב, ר' צבי שומע אבל הלב לא נותן... הוא מחליט ללכת ולעשות "ככל אשר יורוך"... הוא נכנס קמיה הגר"ש אלישיב. אמר לו הרב אלישיב: "אני מזהיר אותך בשום פנים ואופן לא לשקר ולרמות... תגיד רק את האמת!".

הקונה של הדירה היה יהודי חרדי שעבד במס רכוש... לאחר תקופה הוא פגש את ר' צבי ברחוב ואמר לו: תגיד לי יש לך רוח הקודש? עם אילו מלאכים אתה מסתובב כל היום? הרי רוב מוחלט של מוכרי הדירות הריקות מצהירים שהן נמצאות בדירור מלא. ויש לך מזל שלא הצהרת על כך, כי אנשי מס רכוש עשו לך מארב...

פלונג, שאיתו ניהלת מאבקים על עיקרי הדת, חיכה לסגור איתך חשבון... הוא מקורב לאחד מהבכירים במס רכוש, והם בישלו לך אמבוש... הם ידעו שאתה לא גר בדירה ושאתה רוצה למכור אותה. הם הלכו לבדוק את שעוני המים והחשמל ותיעדו שהדירה ריקה כבר שנים... הם רק חיכו לטרף שיפול לידם... אתה בטח תשקר כמו כולם ויאללה יעלו אותך למנגל...

אבל ברגע שהם גילו שאמרת את האמת...

אתה את עצמך הצלת ואת פניהם כשוליי קדירה השחרת!

אומר דוד המלך בתהילים: "חסד ואמת נפגשו".

מתי הם נפגשים? אומר רש"י: "שיהיו ישראל דוברי אמת, ומן השמיים יפגוש בהם החסד". רוצה חסד? תקפיד על האמת!

הפינה הרגילה

"אלה המשפטים אשר תשים לפניהם".
אדם צריך לדעת לשקול את החוקים והמצוות...
כשהגאון ר' אהרון קוטלר הגיע לארץ ישראל,
כולם ידעו שהוא הולך להתאכסן אצל חותנתו,
אלמנת ר' איסר זלמן מלצר.

כל תלמידי החכמים שבירושלים חיכו לו ליד
ביתה, כדי להיוועץ ולשוחח עמו בדברי תורה.
כשהופיעה דמותו של גדול הדור, נתקבצו כולם
ונכנסו עמו לביתה. הוא התיישב בראש השולחן,
והוא הזמין את כל תלמידי החכמים לשבת.
המחזה היה מפעים, הרב בגאונותו ניהל שיחה
עם כל אחד ואחד בעת ובעונה אחת, תוך כדי
שהוא סוקר ספרים שמגישים לו בכדי לקבל את
המלצתו והסכמתו עליהם.

אך מלבד כל אלו, הרב הבחין שהשוויגער מגניבה
מבטים חטופים מדי פעם לתוך החדר.
הוא עשה חשבון וזיז מדוע היא מגניבה מבטים,
וגילה שאף אחד מהנוכחים עוד לא טעם
מהמאפים שהוגשו להם אל השולחן.

פנה ר' אהרון אל הנוכחים ושאל: "מדוע אינכם
אוכלים מן העוגות שהוגשו?"

נענו הרבנים במשיכת כתפיים, כשאחד ממלמל
בקול נמוך: "זה וינברג?"

מאפיית וינברג היתה המאפייה בעלת שיא
הכשרות וההידור בעת ההיא...

אמר להם ר' אהרון: "כן וינברג... לא וינברג...",

ומיד נטל עוגיה אחת, בירך ואכל.
כמובן שאחריו נטלו כל המסובים עוגיות ואכלו
לשובע...

כשנתפזרה האסיפה, ונשאר רק הרב הופמן, פנה
אליו הגאון בנימת תרעומת ואמר לו: "הא לך
סוגיית שיקול הדעת. על ספק ספיקא של מנהג
חומרא מדרבנן מקפידים ומחמירים. אבל על
ודאי דאורייתא של גדול כבוד הבריות שדוחה
את לא תעשה שבתורה, מדלגים בלא משים לב".

צדיקים

רבנו חיים חייקל מילצקי זצ"ל

בשנותיו של הצדיק רבי חייקל מילצקי זצ"ל מצדיקי ירושלים,
התגורר חלבן, שהיה נושא כדי חלב כבדים ומכתת את רגליו
העייפות ברחובות העיר לחלוקת החלב. ראה ר' חייקל את טרחתו,
ובמשך תקופה ארוכה נהג לעצרו מדי יום בדרכו ולבקש ממנו
להצית בעבורו גפרור. החלבן היה נענה לבקשת הצדיק במאור פנים,
פרק מעליו את כד החלב הכבד, מיישר את גבו הכפוף ונאנח
בהקלה, ולאחר מכן היה מבצע את מבוקשו. פעם תמה בנו של
הצדיק על מעשה אביו ושאל: "וכי אין אתה יכול לרכוש קופסת
גפרורים לעצמך, ומדוע צריך אתה להטריח את החלבן מדי יום?"

את תשובתו של רבינו יש לחרוט על לוח לבנו. "ומדוע לא תבין את מעשיי? רואה אני את החלבן
ואת טרחתו הגדולה בנשיאת כד החלב הכבד, ומבקש אני ממנו את בקשתי באמתלה כדי לגרים
לו לפרוק את הכד הכבד ולנחם מעמלו. אלו הייתי פונה אליו ומבקש ממנו לנחם ודאי היה
מסרב, כדי שלא לעכב את חלוקת החלב לילדי ישראל, אך בשביל לעשות חסד, ודאי לא יסרב,
ולכן עורך אני תחבולה זו כדי לגרום לו לעצור ולהחליף כוח". מידי יום חמישי נהגו חמשת
הבחורים, מבחירי תלמידי ישיבת סלבודקה, להתבודד בבית הכנסת שבקצה העיירה. הם חיפשו
מקום שקט ללמוד בו בהתמדה כל הלילה, ובית הכנסת הזה ענה על הצורך. שבוע אחד ישבו
החמישה ולמדו, כשמלבדם ישן שם בפניה ליד התנור יצחק, שהיה שיכור באופן קבוע, ומוכר
בעיירה בשם 'יצחק השיכור'. כעבור שעה ארוכה של לימוד, נפתחה הדלת, ואל בית הכנסת נכנס
עגלון רועד מקור רטוב מכף רגל ועד ראש. הוא פנה לבחורים וביקש בתחנונים, שייצאו לעזור לו,
שכן סוסו שקע בשלג העמוק, ואם לא יצילו אותו בהקדם, הסוס יקפא למות. הבחורים התחילו
לדון בינם לבין עצמם, האם מוטלת עליהם החובה לצאת ולעזור ליהודי האומלל, שהרי כעת הם
לומדים, והדבר כרוך בביטול תורה, וכן ישנו חשש, שכתוצאה מהקור הנורא השורר בחוף עלולים
הם לחלות. לאחר שהעלו עוד טיעונים נוספים בעד ונגד, הכריעו שלא לצאת לעזור. העגלון נאנח
ויצא לבדו לנסות שוב לחלץ את סוסו. בתוך בית הכנסת נשמע לפתע קולו של 'יצחק השיכור':

"בחרתם שלא ללכת לעשות חסד! אז דעו לכם, שבסופכם לא תזכו ללכת על רגלכם". הבחורים
התייחסו בזלזול לדבריו של יצחק והמשיכו בלימודם. אולם לאחר שעה קלה נקפס ליבם והחליטו
לצאת לחפש את העגלון ולסייע בידו. כשהגיעו למקום, ראו את העגלון יושב ליד נבלת הסוס
ובוכה. אחד הבחורים באותה תקופה, הרי הוא רבינו, ר' חייקל מילצקי זצ"ל, שסיפר, כי כעבור
מספר ימים קרא לו 'יצחק השיכור' וביקש ממנו לבוא בערב לביתו, היות שהוא עומד למות באותו
לילה. ר' חייקל התייחס בביטול לדבריו של יצחק, מפני שהיה בטוח, כי הוא אומר זאת מתוך
שכרותו. אולם יצחק חזר שוב על הדברים עד שר' חייקל הבין, כי יצחק כעת אינו שיכור כלל,
והבטיח לו שיבוא. בשעה היעודה הגיע הרב חייקל לביתו העלוב של יצחק, שקיבל אותו במאור
פנים. יצחק נשכב על מיטתו וביקש, כי ר' חייקל ידאג, שיקברוהו בחלקת הרבנים של העיירה. ר'
חייקל ניסה להסביר לו, שזה לא ילך, כי קוברים שם רק רבנים. יצחק הצביע על ארגו ישן ואמר,
כי שם מונחים כתבי היד שלו, ואם הרב יראה את תוכנם ידאג כבר למלא את בקשתו. הרב חייקל
הבטיח ליצחק, שיקח את הארגו לרב, ואז אמר יצחק 'שמע ישראל' ונפטר. רבינו לקח את
הכתבים לרב, שיעיין בהם. לאחר שעה קלה קם בבהלה ממקומו כשהבין, כי 'יצחק השיכור' היה
מל"ו צדיקים שבורו, ואכן ציווה לקברו בחלק הרבנים כפי שביקש. 'אמנם, אינני יודע, מה עלה
בגורלם של ארבעת חבריי', סיפר בוקנותו רבינו לילדיו ונכדיו, 'אולם כעת שאדם כבר יודעים,
מי היה 'יצחק השיכור', אתם יכולים להבין מדוע כרתו לי את הרגל החולה, וכעת אמרו לי
הרופאים, כי לא נותרה ברירה, חייבים לכרות גם את הרגל השנייה".

בס"ד

'דעת זקנים' הינו יקב בוטיק המייצר יין ברמה הגבוהה ביותר מענבים מובחרים ביותר מכל
אזורי הסלטה שבארץ ישראל. היין מתיישן בחביות עץ אלון צרפתי משובחות, ומאופיין
בטעמים ארומתיים מתקתקים, גוף מלא ומאוזן וסיומת חלקה ונעימה להפליא.
ייחודיות היקב היא שהיין נעשה בו בקדושה כמפורש בזוהר הקדוש (שמיני מ.)
שכל השפע הנמשך לאדם ולעולם תלוי באופן נשית היין.

אז איך אנחנו מכינים יין בקדושה?

קודם כל היין נעשה רק ע"י אברכים ירי"ש | כל האברכים טובלים במקוה טהרה לפני העבודה ביקב | אף
אדם לא נכנס ליקב מלבד העובדים בו | היין נעשה לשם מצוות קידוש, הבדלה, עונג שבת ויו"ט, ארבע
כוסות, פורים, ברית מילה, חופה וקידושין כמבואר בהקדמת הגר"א לתיקוני הזוהר | גוי לא ראה את
היין כחומר השלייה הקדוש והבן איש חי | מעשר ראשון חולק ללויים בפועל | לא מבושל | בקבוק חדש
ללא חשש חילול שבת | ברכתו 'הגפן' אף לדעת הרמב"ם.

כי הקדושה עושה את שלה, מספיק רק לטעום כדי להבין...

חיה"פ: 0527-654417

להזמנות: בני ברק: 050-4173393

ירושלים / בית שמש / ביתר עלית: 0527-692603

